„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом, петком, недељом, на целом табаку, а уторником на по табака.

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску:
на целу годину . . . . . 14 ф — н.
на по године . . . . . 7 ф. — н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
За Србију (у сребру)
на годину 35 дин. на пола године 17½ дин.
на четврт године 9 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова за жиг плаћа се по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ у Нови Сад.

РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 62. У Новом Саду у уторак 20. априла (2. маја) 1882. ГОДИНА XVII.

НОВИ САД, 19. априла.

У седници **сабора Троједне Краљевине** 16. о. м. поднет је одборски извештај о инартикуловању (узакоњењу) наредаба што се тичу спојења Крајине. Извештај је дошао данас, у понедељак на дневни ред.

Уг. земаљски сабор наставио је у суботу 17. о. м. своје седнице, које је због заседања делегација морао прекинути. Прва седница била је више формалне природе, поднашани су извештаји и поднесци. Том приликом догодила се ова занимива епизода. Јос. Мадарас обратио је дому пажњу на то, да се међу поднесцима председниковим налази један, којим председништво загребачког сабора јавља, да је изабран одбор, који ће „разбистрити државоправни положај Реке;“ говорник мисли, да је тај израз некоректан. Председник одговори, да је у допису употребљен коректан израз; онде је реч о не свршеним стварима и само је у извађеном препису погрешено. Тим свршена би та ствар, за коју је великомаџарско око запело. Од углављеног дневног реда за седнице, што долазе, саопштавамо, да ће сутра у уторак, доћи на ред извештај о законском предлогу, којим се уређују одношаји у бившој хрватско-славонској војничкој Крајини.

Славијева оставка на заједничком министарству финансија учинила је и у Бечу и у Пешти велик утисак на политичке кругове. У угарској престоници сматрају за извесно, да је Слави одступио, што уплив војничке и дворске странке на војничко уређење поседнутих области отима све више маха, а он нити се слаже с њеним тежњама, нити их је вољан заступати. „П. Лојд“ навешћује из далека те тежње, велећи: „Тешко да се даје сумњати, да се Слави уморио у бесплодној борби с оним упливима, о којима у угарској делегацији беше реч, те се повлачи од експеримента, који не може задржати, али који није ни вољан, својим авторитетом и својом одговорношћу заклањати. Ограде, које су у угарској делегацији учињене против милитарења поседнутих области, добиће погледом на ту демисију конкретан, али и узнемирујући значај, и на догледу тог чина не да се превидети, да криза у заједничкоме министарству куд и камо надмаша значај личне ствари.“ Прашки листови веле, да су између осталог и несугласице међу Аустријом и Угарском због царинске тарифе и аустријске државне железнице принудиле Славија, да оставку да те предвиђају, да ће се међу државним половинама двојне монархије изродити велике задевице.

По вестима, што их је „Пол. Кор.“ 7. о. м. **из Пловдива** добила, Порта је решила молбу, којом гувернер од Источне Румелије, Алеко паша, иште допуст на више недеља дана, и одобрила је. Вест је у толико знаменита, што се Порта вазда до сад опирала допусту, бојећи се, да га гувернер не ће на то употребити, да помоћу јевропских сила покрајинску автономију што већма прошири, односно да се што већма еманципује од Цариграда; кад га је сад одобрила, мора бити да се узда у постојаност садашњих прилика на бугарском Балкану. Алеко мисли путовати на јевропски запад, но по што хоће најпре да пропутује важније округе своје области, то ће се тек почетком маја моћи кренути на пут. У једно јављају, да се познати пуковник Кесјаков вратио преко Сретца у Русију, по што је његова кандидатура за заповедника Источно-румелијске народне војске са свим пала.

У четвртак 15. о. м. отворено је у Берлину **немачко царевинско веће** беседом, коју је државни министар Бетихер изговорио. У беседи је највише реч о осигурању радени од несретних случајева и порезно-реформским пројектима државнога канцелара, међу којима дувански монопол на првоме месту стоји. Што се тиче осигурања раденика, сабору ће бити поднети законски предлози о уређењу новчаних поцомоћница, које већ опстоје, и о осигурању од болести. Тим законским пројектом хоће канцелар да попуни своје социјално-политичко законодавство. У погледу порезних реформа вели се: да је нужно, да се царевински дохотци увећају, а за тим језгра беседе, монопол на дуван, наглашује, да ће законодавство имати да реши само о реформи како да се повиси порез на дуван. Већина сједињених влада, вели се у беседи, мисли, да је монополска форма најзгоднија и најиздашнија, па с тога ће се влада онда латити других предлога, ако монопол не буде примљен. Што се тиче спољашњих одношаја царевине, ту се у краткој речници вели, да су они у сваком погледу пријатељски и мирољубиви.

Са сабора Троједне Краљевине.

(Седница од 14. априла.)

Подпредседник Хрват отвара седницу у 10¾ сата пре подне.

Бележник Сајц чита записник о последњој седници, који се без приговора оверовљује.

Поднесци: Одбор за расудбу земаљски рачуна предлаже извешће о закључним рачунима земаљских заклада за год. 1880. и извешће о саборским трошковима од 27. септембра год. 1881 до 31. марта год. 1882. (Обадва извешћа стави ће се на дневни ред.)

На дневном је реду предлог заступ. Бартоловића и другова о промени §. 41. саборскога пословника. Исти гласи:

1. Вис. сабор нека изволи закључити, да се §. 41. саборског пословника имаде изменити са следећим:

§. 41. Говорнику се не сме реч прекидати. Само председника иде право, ако се говорник одаљи од предмета, о ком се већа, опоменути га, да говори на ствар. Ако је овакова опомена по други пут у једном говору поновљена, остала без успеха и говорник се непрестаје одаљивати од предмета дебате, моћи ће председник говорнику одузети реч о предлежећем предмету. На замолбу говорника, којему је на овај начин реч одузета, може међутим сабор без сваке расправе изјавити, да је ипак вољан слушати га још даље, буде ли строго на ствар говорио.

Члана сабора, који би у свом говору особним нападајем или иним начином повредио пристојност има председник право опоменути на ред, те ако би тај члан сабора у истој седници то опетовао, одузети му реч за целу седницу.

Ако који члан сабора особито тежко повреди пристојност, може сабор проти таковом своме члану изрећи укор уз убиљежење у записник.

Проти члану сабора:

1. који опетовано тежко повреди пристојност, а унутар задњих тридесет дана је већ једном укорен;

2. који тежко повреди достојанство сабора или председника му;

3. који је зачетник гунгули насталој у сабору (§. 16.), ради које је седница прекинута или сасвим дигнута, може сабор изрећи укор уз временито искључење из саборских седница.

Ово искључење може се изрећи највише на осам дана, а њиим је скопчан губитак дневница на време искључења.

Подељење укора једне и друге врсте може предложити председник или десеторица присутних чланова сабора у истој седници, у којој се је повреда збила, или најкатње на почетку прве будуће; а о изреци укора одлучује сабор у првој на то следећој седници пре него што пређе на дневни ред без сваке о том дебате, те само дотичном члану сабора пристоји право пре одлуке повести реч на своје оправдање.

2. Високи сабор нека изволи за претрес овога предлога изабрати одбор ad hoc, састојећи се из 9 чланова сабора.

Предлог тај подписали су осим заст. Бартоловића јоште: Вукотиновић, Рубидо, Ђорђе Крестић, грof Ердеди, др. Суботић, Фердо грof Пејачевић, др. Спевец, Васо Ђурђевић, Зиндл, Мишкатовић, Зец, Хац, Јосиповић Имбро, Јосип барон Кушевић, грof Сермаге, Светозар Кушевић, Теодор грof Пејачевић, Пољак, Стековић, Рогулић, Тито Бабић, Сајц, Х. Першић, Танхофер, Степан Јосиповић, Талер, Цираки, В. Шпишић, Б. Крмљевић, др. Андријевић, Јанковић, Барловић, др. Вучетић, Павлешић, Лудевит Ожеговић, Сладовић, барон Отенфелс и грof Норман.

Заст. Бартоловић разлаже нужду, да се промени поменути §. 41 пословника саборског, те спомиње, да се предложеном променом не крњи слобода, која је зајамчена законом о имунитету саб. чланова, јер и предлагатељи да се држе тога, да су сабор. чланови за своје изјаве у сабору једино сабору одговорни. Предлог да на даље нестеже ни слободе говора, већ је само кадар зајамчити ред код саборских расправа. Што он садржава, то је садржано и у саборској пословници најлибералнијих народа. Задаћа народнога заступства је узвишена и оно је дужно настојати, да ни једнога часа непотрати узалуд. И код најстроже контроле управе мора владати она озбиљност, која једина чува част сабора. А да ли се тако увек поступа? На то мора одговорити са „не“, и једино чување части овога вис. тела водило је њега и његове другове, кад су поднели овај предлог. У осталом овде се сада ради само о одаслању одбора, који ће дати сабор у своје мнење о стављеном предлогу. Препоруча, да се тај одбор изабере.

Заст. Фолнеговић узима реч, да говори против предлога заст. Бартоловића. Говорник се осврће на сам предлог, те изјављује, да је он по његовом мнењу не само непотребит, некористан, него шта више врло опасан.

Јесу ли потребне овако драконичне установе? Оне ће тим мање бити потребне, ако не буде изазивања политике безакоња. Будемо ли имали либерални тисковни закон, буде ли се омогућивало право састајања, овај сабор биће најпитомији. Али кад се опозицијоналном живљу свагде затварају врата његовим изјавама, кад се право састајања само онда дозвољава, кад би влада за себе могла какву корист прпити, када се и углед самога судства крњи, онда се није моћи чудити, да имаде ту мужева којим мора кадшто крв прекипити. Овај предлог није на даље ни користан, јер би могло надоћи време, кад би си за част сматрао, да се и на њега протегну консеквенције овога предлога. Но овај предлог чини му се и опасним. Ако је који заступник изустио ово или оно, што се није слагало с начели парламентаризма, а оно се с друге стране често догодило да је председништво пропустило ону објективност, која је потребна за изчувати достојанство куће. Такови су појави по његовом мњењу далеко опаснији, него изгред кога саборског члана, а у предлогу не стоји ништа, како би се они онемогућили. С поменутих разлога предлаже, нека се преко овога предлога пређе на дневни ред.

По што се више нико није пријавио за реч у овој ствари узе закључну реч предлагач Бартоловић: Предговорник је казао, да је промена саборског пословника непотребна. Но ако се трати драгоцено време узалуд, ако се врећају поједини чланови, онда је она потребна. И предлагачи хоће, да се строго суди о чинима владе, али они хоће да се при том држи она озбиљност, која неће прекорачити пристојности. Ова промена није даље наперена против мањине, него се имаде упорављати на све чланове сабора. Препоручује поново стављени предлог.

По том се прешло на гласање, и то само о тачки другој предлога: да се за претресивање овог предлога изабере одбор од девет лица. Резултат гласања био је следећи. Гласало је 52 саборска члана, и то 35 са „да“, а 17 са „не“, по чем је предлог већином гласова прихваћен.

У одбор ad hoc пак изабрани су Бартоловић са 47, Ђурђевић са 48, Крестић Ђорђе са 44, др. Спевец са 46, др. Суботић са 47, др. Вучетић са 43, др. Мајцен са 50, др. Војновић са 50 и др. Давид Старчевић са 25 од 50 гласајућих саборских чланова.

По том се прешло на интерпелације.

Васа Ђурђевић ставља на бана интерпелацију о именовању патријарха. Интерпелацију заједно с образложењем донећемо сутра.

Заст. др. Димитријевић:

1. С разлога, што је докинутим средовечним феудалним односајима регално право точења пића изгубило своју правну подлогу на даљи опстанак;

2. с разлога, што се то право спојидбом крајине без повреде народног господарства и онако одржати не може;

3. с разлога, што се тако нужно полицајно уређење точења пића све дотле остварити не може, док право точења пића лежи у рукама приватних власника;

4. што даљи опстанак тога регалног права служи у опће на највећу штету господарства народног, слободан сам вис. краљ. зем. владу учтиво упитати:

Је ли вољна вис. кр. влада све препоне, које стоје одкупу права регалног точења на путу безодвлачно уклонити, те ради тога одкупа права вис. сабору у најкраћем времену законску основу поднети.

Заст. Писачић. С обзиром спорога провађања закона од 10. јануара 1876. о коначном растерећењу изванселиштних, крчевинских, горних и чинжених земаља по постављенима за то по влади повереницима, стављам на вис. кр. зем. владу следећу интерпелацију:

Знаде ли вис. кр. зем. влада, да се споро провађа коначно растерећење изванселиштних, крчевинских, горних и чинжених земаља по за то именованим повереницима, што толи штетно делује по горњаке и чинжењаке и по властелу?

Ако ли зваде то вис. кр. зем. влада, намерава ли високоиста поспешити ту проведбу и којим начином, да се горњаком и чинжењаком њихова подавања не нагомилавају, којих се исти од трепутка проведбе узкраћују властели подавати буд у нарави буд у новцу?

Заст. Ткалчић изузимајући реч, да интерпелира, разлаже, како су од неког времена учестале конфискације новина, при којима се разабира, да ни сами пљенитељи нису на чисту о том, што ваља заплењити, јер се догодило, на пример, да су у „Слободи“ били заплењени чланци, који у „Позору“ нису били заплењени и обратно. Против таковом поступку кушало се је ставити приговоре суду, али они нису ништа хасили. Шта више расправе о тим преговорима водиле су се редовито тајно. премда §. 12. тисковнога поступка установљује, да се имају водити јавно. Услед тога управља на бана следећу интерпелацију:

Хоће ли нам преузв. г. бан казати, зашто се за његовога бановања тако често и на све могуће начине заплењују тисковиси, именито лист „Слобода“, излазећи на Сушаку?

Све ове интерпелације уврстиће се у записник и у препису доставити кр. зем. влади.

Подпредник Хрват закључи по то том седницу у 1¾ сата по подне. а доидућу урече за 28. т. м. у 10 сати пре подне са овим дневним редом: 1. Предлог заст. Фолнеговића о избору одбора за редигирање сабор. дневника. 2. Извешће верификационалнога одбора о изборном записнику баруна Змајића. 3. Извешће одбора за прегледање земаљских рачуна о саборским трошковима од 27. септембра 1881 до 31. марта 1882.

Босна и Херцеговина.

Сарајевски заповедник и поглавица босанско-херцеговачке земаљске владе, ђен. Далеп, издао је 22. о. м. проглас, који гласи:

Устанички покрет, који је у једном крају земље недавно био помео јавну сигурност и ред, угушила је ц. кр. војска.

Усташке чете, што су се биле појавиле у некојим котарима раштркане су, а да се опет не појаве, запријечено је војним запосједнућем појединих прикладних мјеста.

Наступило је дакле вријеме, гдје се становништво посвуда и без запрјеке опет може вратити к мирну послу; а влада ће га при том најиздашније подупирати и унапређивати.

Али да се узмогне опет свуда озбиљно и успешно прионути уз рад, од потребе је, да се сви они житељи у крајевима што су устанком запремљени били, који су своје куће и кућишта оставили, домовима својијем опет врате.

Позвато је влади, да већина одсутника гаришта своја нијесу напустили од своје воље, већ да су које заварани и заведени, које страхом и насиљем на то принуђени, — заборавили и повриједили своје дужности.

Овима влада Његовог ц. и кр. Апостолског Величанства хоће да буде милостива.

Сви они, који се до 20. маја о. г. својевољно поврате домовима својијем и код области пријаве, биће опроштени од других последица својих чина и проћи ће без казне, у колико им се можда не докаже, да су починили какав прост злочин.

Свом строгошћу закона поступаће се пак против свију осталих, то јест против оних, који се до реченога дана не врате под своје кровове, онда против оних, о којима се докаже, да су починили извјестне просте злочине, што се казне и у мирно време, најпосле и нарочито против оних, који су устанички покрет потицали и на побуну заваћали.

Из листова.

У уставоверној страници у Аустрији настао је у задње време покрет, који иде за тим, да се на основу слободоумних и начела народности прикупе сви либерални живљи у једно коло, те пораде, да се дође до што већих грађанских слобода. Новом покрету особито се даје израза у „**Бечким Општим Новинама**“. У свом броју од 26. (14.) априла пише исти лист о том предмету на првоме месту:

„Програм будуће немачко-либералне странке има поред свог општег, начелног такође и конкретног практичног значаја. Он се бави са еманципацијом унутрашње аустријских провинција од до сад искључиво важећег уплива Чешке.

Са лозинком: „Одлука у расправној распри мора пасти на Чешку“ гледало се до сад да се оправда, што је вођење у установерном логору увек више допало немачко-чешких руку и што управо није Беч, него Праг био политична превага у држави. Истина чула се лане за време „партајтага“ у Чешкој позната реч: „ми гравитирамо Бечу“, али то никад не беше истина, јер ма да је Беч остао седиште свих државних власти и парламента, то се ипак сви конци политичне мреже, у колико ови полазе од установерне странке, стичу у Прагу, и не да је долњо-аустријски или унутрашње аустријски земаљски сабор него је чешки земаљски сабор меродаван за ону струју, која у царевинском већу на видик излази, и ни једна бечка политична корпорација, него прашка касина дели лозинке при свакој политичној акцији“.

Даље вели исти лист: „У место да нам прашки политичари припознају, да је то драгоцени, признања вредан пробитак по њих, кад им долњоаустријски капацитети помажу, да одрже своје несигурне изборне срезове, показало се скоро као са свим нешто обично, да су ти капацитети и у питањима, која се тичу целе државе, морали следовати пароли, што је издана у чешком клубу. Из почетка се у том клубу није правила никаква пресија, и ми из унутарње Аустрије не можемо се ослободити од пребацивања, да смо сувише великом попустљивошћу и доброћудним одобравањима навукли на себе најпосле такав тероризам, који се данас усуђује, да виче на „издају немачке ствари,“ на „ребелију“, јер смо ми за нас рекламисали, што је у смислу реалног одношаја моћи од почетка било за нас неоспорно право, наиме вођење, или бар равноправност у крилу странке.

То ми сад морамо искати, пошто се јасно исказало, да је, не гледајући на материјалну штету искључиво чешког вођења, уједно и слободњачка и културна мисија Немштине до крајности запрећена, ако судба нашег народног племена и на даље остане поверена у оне руке, у којима је до сада била. У Бечу, у Штајерској, у Тиролској, на кратко свугде, где год ван Чешке живе Немци, свугде се ћутало, ма да већ одавно није била више тајна, да су прашка господа на са свим невеликодушни, управо непаметни начин употребљавали ону улогу, која им је пала у крило, и то не за себе лично, него за своју круновину. Није то овде остало неприметно, какве је жртве држава принела за чешку железничку мрежу, док се на пример за долњу Аустрију једва тешком муком могла испросити локална железница са одвећ нужном опремом, или, да наведемо други пример, арлбершка железница мораде чекати на тафеово министарство, па да једва једном из стадија бескрајних предстудија пређе у своје остварење. Таке и сличне ствари су немило дирале, али се о томе није радо реч водила, док на послетку приликом саветовања о новели земљарине произашло користољубље није запушавану зловољу на видик изнело.

То је заиста било јако захтевање и даје сведоџбу о слабој политичној мудрости, што се Немцима у унутрашњој Аустрији уједно подвикнуло: „За нас се борите већ двадесет година: платите сад „ратне трошкове“! Може бити, да је тај егоизам много томе допринео, да се нашем становништву и о многом којечем другом очи отворише. Први пут, од како је фебруарски устав у живот ступио, наметуло се озбиљно питање, да ли је то скупоцено прашко вођење вредно и оних жртава, које нам непрестано намећу и дошло се до тог уверења, да су се порази, који су нас једно за другим стицали, могли и јевфтиније добити. Али се наметуло још једно важније питање, наиме то, да ли се мете, које наше вође пред очима имају, потпуно слажу онима, које становништво Аустрије у свом срцу гаји, и баш смо се о противноме уверили“.

Даље вели исти лист: „Немачка интелигенција у Чешкој исто је тако либерална као и она у ужој Аустрији, али у жестини боја потискивала је народна страст све више и више слободњачке интересе, тако, да је напослетку изгледало, као да је у Прагу издана парола, да се ако мора бити и слобода са свим жртвује, само да се не напусти ни једна јота од оног првенства, које се — опет под упливом народносног огорчења — држи, да је неопходно нужно за обрану сопственог права.“

Између аустријске (уже) и чешке струје постоји противност у томе, што ова последња хоће да очува само народносно право, а прва и то и слободу. Али се довољно исказало, да је досадање вођење и поред тежње за својом намером, која никако није дала сва немачка Аустрија, ипак била несретно и у највећем степену невешто.“

Најпосле додаје: „Никада се неће аустријски Славени подврћи немачкој хегемонији, догод се ми држимо тога назора, да нам је помоћу неправичног изнуђеног изборног система могуће, да се одржимо у управном положају. Нове борбе ће као и пре прогутати целокупне државне снаге, док се опет стара песма не понови, те наступи онај обрт и ми опет будемо бачени у мањину.“

Вести из места.

* * * Наша читаоничка певачка дружина закључила је, да други дан духова приреди мајску забаву са излетом у Каменицу. Чујемо опет с друге стране, да су неколико чланова српске каменичке општине вољни, да певачко друштво позову, да тога дана пева у њиховој саборној цркви. Радовали би се, ако би се ова лепа замисао и с једне и с друге стране остварила, те тако прилике дала нашем свету, да се међусобно упозна. Не сумњамо, да би том приликом било српског света из околних места: Ирига, Руме, Футога, Черевића, Беочина, Лединаца и т. д., који би похитали на ову лепу чисто српску забаву. Ми ћемо се још који пут осврнути на ову тему, и донети поближа извешћа, док дознамо, како се ствар развила, и шта је у томе даље закључено.

НОВИЈЕ.

— Како „Будап. Кор“. дознаје, оставка је Славију примљена и поверено му, да води послове, док му наследник не буде именован. Слави је изјавио, кога мисли да би му био згодан за наследника, али одлука о том још није донета.

— Као што „П. Лојду“ из Беча јављају, по најновијим диспозицијама тамошњим остаће ђен. Јовановић у Кривошијама, докле год јужна Далмација не буде са свим умирена и домобрански закон изведен.

— Сарајевски окружни капетан, гр. Дежефи, скинут је са звања, а на његово место постављен тајник земаљске владе Кукуљевић.

— Бугарски кнез отпутовао је у суботу преко Будапеште пут Беча.

— „Н. Сл. Пр.“ дознаје, да је букурештански француски посланик 15. о. м. румуаском министру спољашњих предао бареров предлог. Румунски политични кругови сматрају, да Румунија не може пристати на тај предлог.

— Место одступелог лорда Каупера примио је лорд Стенсер достојанство ирског поткраља, али си у једно задржао и место у кабинету. По дублинским вестима први ће му посао бити, да пусти на слободу Ирце, који су на просту сумњу затворени. Кабинет је у суботу већао, да ли да се Парнел и другови му пусте на слободу. Сви лондонски листови признају, да је тим двема чиновима поденуто помирење с Ирском.

Разне белешке.

(Друштво уметности у инглеској вароши Бристолу) хтеде да савна, колико душа од прилике иде у пиваре и крчме, те тога ради понамешта своје агенте пред сваком таком кућом. Па какав је био резултат? Нашло се, да од 130.000 душа, које у Бристолу живе, њих 105.000 одоше једне суботе у вече Баху и Гамбрину (у крчму и пивару) на весеље и част!

(Најстарија жена на свету.) Најстарија жена на свету зове се Јевлалија Перец, живи у Сан-Франциску и имаде сто четрдесет и четири године. Пореклом је Шпањолка. Још пре две године вевла је та старица најфиније везове, но сад је већ шесдесет година удовица. Још пре сто двадесет година имала је троје деце. Носи се са свим просто и умерено. Својој католичкој цркви Јевлалија је врло одана и причешћује се сваког поста. Говори само шпањолски.

(Католичке калуђерице у Босни.) Нови католички архијепископ у Сарајеву, др. Ј. Штадлер, повео је калуђерице реда „божије љубави“ из Беча у Босну, да се у Сарајеву настане и да се ту занимају наставом. Ух, да благо си га Босни!

(Леон Гамбета,) тај прак у француској републици, венчао се ових дана у Напуљу са духовитом удовом грофицом Ритом Равиолином. Грофица је пореклом из лозе Дандола, која је владала некада у Млетцима. Она носи своме новоме мужу у име мираза 50 милијуна динара.

(Лажно лудило.) Један париски лист доноси ову можда неистиниту, али и пак занимиву причу: Било је пре кратког времена, кад се довела нека неповната госпођа у једну приватну лудницу. Уђе унутра и замоли, да јој се дозволи аудијенција код управитеља луднице. Дошав к њему, пријави му, да је његов син, млад човек од 20 година, који је иначе угледан и изврстан, — луд. Лудило његово долази чудноватим начином; премда је по занату кемичар, увек се бавио само фактуром, писмима и рачунима, па кад му се што друго спомене, онда се разјари, сувише подивља. Лечник умири жалосну госпођу, обећавши јој, да ће јој сина лечити. Госпођа изјави лечнику, да ће сутра опет доћи заједно са својим сином, па ће њега оставити у болници. Да се пак при растанку с матером млади човек не би врло ожалостио, молаше госпођа лечника, да се сме она из собе удалити без синовља знања. Лечник јој наравно није одбио молбе, сувише показао јој је пут, којим ће изаћи. Госпођа се опрости од лечника, даде слуги леп бакшиш и обећа му, да ће сутра опет доћи. Другога дана стадоше кочије пред лудницом, из којих изиђе једна госпођа и млад човек, који беше просто обучен. Госпођа рече: „Ево нас! То је та кућа“, и уђе заједно са тим младим човеком у лудницу. Послужитељ отвори одмах једну чекаоницу и уведе их у нутра. „Је ли господин лечник већ дошао?“ упита госпођа послужитеља. „Јамачно, милостива госпођо“, одговори послужитељ. — „Онда молим, да овде чекате“, рече госпођа младићу. „Ја ћу доћи одмах“. На то уђе госпођа лечнику и пријави му, да је његов син дошао. Лечник јој рече, да ће болесника одмах прегледати, а она нек чека, док он буде с њим готов. Лечник уђе у собу, у којој је болесник седио, држећи у руци некакав папир. Чим је лечник у собу ушао, поклони му се болесник учтиво, покаже му рачун од некакве робе и мољаше га, да му плати, јер нема времена чекати. „Знам ја, знам“, одговори лечник пријатно, и узме га за руку, да види, како му куца жила. „Господине, Шта хоћете ви од мене? Пустите ме! Платите рачун од робе, што сам дао вашој госпођи.“ — „Одмах, одмах, млади пријатељу, платићу вам одмах, говори му лечник и покуша, да му преврне горњи очњи капак. „Господине! Ви сте полудели!“ Болесник се ражљути и стисне шаке. Чим је лечник приметио, да је болесник стиснуо шаке, повиче двојицу људи у помоћ. Ови уђу и опколе болесника. Лечник приђе једном од њих нешто од „четири степена“ и отиде у собу, да саопшти госпођи резултат лечничкога претраживања. Али ова беше већ одавно отишла! На столу нађе и пак његово писмо, у којем га мољаше, да пусти тога младића, јер је трговачки помоћник. Нужда ју је приморала итд. Лечник се престраши и похита у собу к оној двојици, којима је предао младића, да оповове своје налоге, што им их је дао. Али беше касно, јер су га већ полинали хладном водом по глави тако јако, да је сиромах викао. Лечник обустави одмах поливање и сад му приповедаше сиромах помоћник, који од студене воде цвокоташе зуби, да је та госпођа купила драгоцености за 25.000 динара, које ће његов супруг (лечник) платити. Ова превара пријављена је одмах властима. — Врашка жена!

Уредништву је достављена нова књига:

— Приповетке мојој кћери од Ј. Н. Буља. Превод с француског. Свеска II. У Новоме Саду. Издање штампарије А. Пајевића. 1882. Стр. 204 на 8-ини Цена 60 нов.

МЕТЕОРОЛОШКЕ БЕЛЕШКЕ СА НОВОСАДСКЕ И ПЕТРОВАРАДИНСКЕ СТАНИЦЕ.

Година 1882. Месец април.

Датум	На 0° сведено стање барометра Минм. 700 +				Температура ваздуха по Целзијеној скали				Притисак паре у милиметри				Влага у процентн.				Небо ведро = 0 сасвим облачно = 10				Празан и јачина ветра. Нимало ветра = 0 Најјачи ветар = 10				Падеж за 24 сата у милиметрима		Примедба.
	7h	2h	9h	Средина	7h	2h	9h	Средина	7h	2h	9h	Средина	7h	2h	9h	Средина	7h	2h	9h	Средина	8h	2h	8h		Висина	Врста	
22.	58·1	57·2	56·6	57.3	10 9	18·0	14·6	14·5	7·1	8·4	9·4	8·3	72	55	76	68	0	0	9	3							
23.	55·7	54.2	53·2	54·4	12·1	21·6	15 8	16·8	8·6	7·3	7.9	7·9	83	38	59	60	0	4	6	3							
24.	52·1	51·3	51·5	51·6	15·0	23·7	16·2	18·8	8·4	7·3	9·0	8·2	66	33	65	55	0	1	2	1							
25.	52·2	51·2	50·3	51·2	14·6	21·6	14·4	16·9	8·6	7·8	8·7	8·4	70	41	72	61	9	6	2	6							
26.	48·9	46·0	45·4	46·8	12·5	22·2	17·0	17·2	7·9	7·1	7·4	7·5	73	36	52	54	0	3	7	3							
27.	46·1	45·6	46·0	45·9	15 0	23·2	16·4	18·2	7·7	7·4	8·3	7·8	61	35	60	52	6	1	3	3							
28.	44·7	44·0	43·3	44·0	15·8	20·1	13·0	16·3	8·4	9·6	8·1	8·7	63	55	78	64	8	7	7	7							

✝

Јављамо овим свима својим сродницима, пријатељима и знанцима тужну вест, да нам се наш незаборављени отац, свекар, таст, деда и прадеда

ЈОВАН ТЕОДОРОВИЋ

трговац и грађанин митровачки,

после дужег боловања у 88-ој години живота свога, дана 9. априла 1882 у ½10 сахата пре подне у вечност преселио.

Тело покојниково предано је по обреду православне цркве у недељу 11. априла у 4 сата после подне матери земљи.

Уједно изричемо нашу најтоплију благодарност пречастном господину протопрезвитеру митровачком Урошу Милутиновићу, гг. Милошу Петровићу пароху из Јарка, Ђорђу Марковићу пароху из Гргуревача, Паји Николићу пароху из Шуљма, Атанасији Николићу администратору из Шашинаца, Петру Николићу и Влади Малетину капеланима митровачким, велеможном окружном управитељу г. Јовану Чудићу, гг. политичким, судским, царинарским и порезним чиновницима, градском поглаварству, трговачкој задрузи, занатлијским задругама, српској црквеној певачкој дружини, управитељству и учитељству вер. школе митровачке — као и свој хонорацији и васколиком грађанству митровачком, што нам суделовањем и присутношћу својом при спроводу своје саучешће у већој тузи нашој указаше.

У Митровици 13. априла 1882.

У име ожалошћене породице:

Сима Теодоровић,

трговац.

ОБЈАВА ЗА ЗУБОБОЛНЕ.

Мојим пошт. пацијентима, као и осталој п. т. публици стављам до знања, да од 18. (30.) априла сваки дан ординујем од 9 сати из јутра до 6 сати по подне у гостиони „царице Јелисавете“ собе бр. 22.

С поштовањем

Др. В. ДИК,

зубни лекар.

Бавиће се само кратко време.

Ред пловидбе

поштанских пароброда, од 20. марта (1. априла) 1882. до даље наредбе.

У ЗЕМУН: сваки дан изузимајући уторак у 5 сати после подне.

У ГАЛАЦ и ОРШАВУ: понедељником, четвртком и суботом у 5 сати после подне.

У БУДИМ-ПЕШТУ: сваки дан изузимајући четвртак у ½11 сати пре подне.

У ТИТЕЛ: недељом и средом у 5 сати после подне.

СВЕЗА са САВОМ недељом и четвртком после 5 сахата.

У Новом Саду, 20. марта (1. априла) 1882.

АГЕНЦИЈА

првог ц. кр. прив. дунавског пароброд ског друштва.

Курс бечке берзе 19. апр. (1. маја)

Лондон	120.10
Сребро	—.—
Ц. кр. дукати	5.62
Наполеондори	9.53½
Немачке марке	58.70

ОГЛАСИ.

СТЕЧАЈ.

За вршење мерничка посла код управног одбора за заједничко руковање, свију у поседу 14 општина I. и II. шајкашког среза, налазећих се заграђених ритова, потребан је један мерник, на које се место стечај расписује.

Са овим местом скопчана је годишња плата од 600 фор. а. вр.

У дужност изабратом спада, све у ту струку спадајуће послове обављати и трошак око нужног подвоза и персонала приликом парцелирања, сам сносити, у којим му се случајевима, од сваког парцелиратог кат. јутра, по 10 нов. а. вр. сепаратно наплаћује.

Компетирати могу поред стручњака и оспособљени мерници.

Они, који ово место получити желе, имају своје ваљано инструиране молбенице до 20. 8. јуна 1882. управном одбору у Тителу поднети.

Из седнице управног одбора у Тителу 26. (14.) априла 1882. поднети.

Станојевић,
председник.

1—8

Оглас.

Општина Черевић своја два вашара преиначује, зимски о светом Јовану што је био, сад је после светог Ђурђа у недељу на светог Марка евангелиста почиње 25. априла (7. маја) римског, други што је био на светог Прокопија преиначује се на апостола Тому 6. (18.) октобра почиње.

Закупништво.

1—2

Шпецерајска и памука трговина

КРЕЦУЛ и ПУШИЋА

у Земуну

потребује два шегрта, који српски и немачки писати и читати знају. 2—3

Мануфактурна трговина

СТЕВАНА ПЕТРОВИЋА и СИНА

у Земуну 3—4

потребује једног млађег спомоћника, који би то место заузети хтели нека у свом препоручителном писму означе кад можеду у трговину ступити.

Гвожђарска трговина

Љ. Е. ПАНАЈОТОВИЋА И СИНОВА

у Руми

потребује одмах два млађа помоћника, добрих продаваца. Првенство имају који и мађарски говоре.

Такође примиће се одмах два шегрта или практиканта из боље куће. 2—3

ГРАЂЕВИНСКИ БРАВАР

КОСТА СТОЈАНОВИЋ

У НОВОМ САДУ

потребује једног шегрта. 2—3

Мануфактурна трговина

М. ЛУНГОВИЋА

у Ст. Кањижи

потребује два добра, млађа помоћника и једног практиканта. Они, који знају добро мађарски имају првенство. 2—2

Одговорни уредник др. Светозар Милетић.

Српска штампарија дра Светозара Милетића.